

عنوان مقاله:

«موی چینی» بیدل دهلوی گرہ گشایی بیت هایی از بیدل با مضمون «موی چینی»

محل انتشار:

دو فصلنامه پژوهشهای ادب عرفانی (گوهر گویا)، دوره 13، شماره 3 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

کاووس حسن لی - استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

خلاصه مقاله:

بیدل دهلوی از شاعران نامدار سبک هندی است که شیوه متفاوت سخن سرایی اش او را در میدان داوری های گوناگون قرار داده است. کمتر کسی است که هنگام داوری درباره شعر بیدل به پیچیدگی سخن او و دیرآشنایی اش اشاره نکرده باشد. همچنین از کسانی که با شعر بیدل آشتی کرده و با آن مانوس شده اند کمتر کسی است که بر دلربایی شگفت انگیز شعر او پای نفشرده باشد. برای ورود به ساختمان مرتفع و تودرتوی شعر بیدل، کلیدهایی لازم است که بیشتر آن کلیدها را در همان دیوان بیدل می توان به دست آورد. یکی از ویژگی های آشکار بیدل نونگري اوست. قدرت بیدل در ایجاد رابطه های تازه میان پدیده ها و خروج پی درپی او از هنجارهای متداول ادبی، دریافت بخش مهمی از شعرهای او را دچار اختلال می کند. در این جستار یکی از ترکیب های شعر بیدل (موی چینی) که در برخی ابیات او ایجاد پیچیدگی کرده، بررسی و بازنمایی شده است. با درنگ همه جانبه در مضمون «موی چینی» در دیوان غزلیات بیدل و پیوند آن با عناصر دیگر، یازده رابطه پایه ای در این مقاله، بازشناسی شد و با توضیح و تبیین این روابط یازده گانه (صدا و سرمه، شب، سایه، جوانی، تراشیدن، شکست دل، فغفور، شانه، عجز و توانگری، سفال، پرچم و علم) گرہ تعدادی از بیت های بیدل گشوده شد.

کلمات کلیدی:

بیدل دهلوی، موی چینی، سبک هندی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1209345>

